

Asia: VN/36276/2025

Lausuntopyyntö mikroyrittäjien rahoituksesta sekä yritysten omistajan- ja sukupolvenvaihdoksista

Mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantaminen

1.

Suomalainen kirjanpitokäytäntö sorsii aineetonta pääomaa.

2.

Oman pääoman ehtoisen rahoituksen puute.

3.

Innovaatioiden saralla, julkisen sektorin kyvyttömyys olla "ensimmäinen asiakas".

4.

-

5.

-

Kysymys 2. Mitä kehittämis ehdotuksia Teillä on mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantamiseen, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevasta yrittäjyyden edistämisestä mikroyrittäjyyden kentässä, kuten toimintaympäristö, politiikkatoimet ja vastaava? Valtiovallan vastuulla olevilla rahoitusjärjestelmillä tarkoitetaan julkisia rahoituspalveluita ja -instrumentteja, joita valtio tarjoaa tai tukee mikroyrittäjien liiketoiminnan rahoittamiseksi. Näihin kuuluvat esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla olevan osalta ELY-keskusten yritystukimuodot, Finnveran lainat ja takaukset, Business Finlandin rahoituspalvelut.

Pyydämme konkreettisia kehittämis ehdotuksia valtiovallan vastuulla olevan osalta mikroyritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseen perusteluineen.

Oletamme vastauksessamme, että "mikroyrityksellä" viitataan yritykseen jonka on tarkoitus kasvaa (pienet teknologiayritykset), eikä vain pieneen yritykseen yleensä (kuten parturi-kampaamot).

Näinollen tarvitaan nähdäksemme kolme erillistä tekijää:

Ensinnäkin aineettoman pääoman arvostus ja tasekäytäntö mahdollistetaan paremmin kansainvälisessä kirjanpitostandardissa (IFRS), mistä hyötyisivät etenkin teknologiayritykset, joiden taseeseen kerrytetään aineetonta pääomaa tutkimus- ja kehitystoiminnan ("T&K") tuloksena.

Nykytilassa suomalainen käytäntö on, että yritys "saa käyttää kansainvälistä eli IFRS-kirjanpitostandardia", mutta käytännössä yrityksen on toimitettava kirjanpitonsa suomalaisen kirjanpitostandardin (FAS) mukaisesti muiden muassa PRH:lle. Tämä tarkoittaa, että hyötyäkseen IFRS:stä, mikroyrityksen täytyy tuottaa kaksinkertainen kirjanpito kaksi kertaa ja maksaa kummastakin. Tämän lisäksi yrityksen avainluvut kuten oman pääoman riittävyys määritellään edelleen FAS:in perusteella, eli reaalista hyötyä tästä ei ole, kun IFRS:n mukaan yrityksellä on tase kunnossa, kun FAS tulkitsee kyseessä olevan vaikeuksissa oleva yritys (ja Business Finlandin rahoituspäätökset tehdään, niinpä, PRH:n tietojen perusteella.)

FAS-käytännössä on hyötynsäkin: esimerkiksi oman pääoman ehtoisia pääomalainoja saa käyttää "oman pääoman riittävyyslaskelmassa" jolloin yrityksen ei tarvitse tehdä ilmoitusta PRH:lle oman pääoman menetyksestä niin kauan kuin tällaiset pääomalainat riittävät kattamaan negatiiviseksi painuneen oman pääoman... Mutta hyöty katoaa sillä nanosekunnilla kun yritys yrittää tehdä yhteistyötä ulkomaiden suuntaan, jossa sikäläinen due diligence ei hyväksy riittävyyslaskelmaa ja yritys tulkitaan konkurssissa olevaksi.

Ehdotamme: Mikroyrityksille, jotka harrastavat T&K:ta, tulisi mahdollista IFRS-kirjanpito pää- ja ainoana kirjanpitokäytäntönä.

Toisekseen Suomessa on puutetta alkuvaiheen yritysrahoituksesta sekä T&K-rahoituksesta. Käytämme esimerkkinä teknologian kypsyysmallia ("Technology Readiness Level, TRL"), jossa havainnollistetaan 9 vaihetta teknologian kypsyydelle. Käytännössä Suomessa rahoitetaan suhteellisen hyvin perustutkimusta, eli vaiheta 1-3, ja Business Finland rahoittaa suhteellisen hyvin vaiheita 7-9 kun yrityksen tuote alkaa olla kypsä, mutta meiltä puuttuu lähes kokonaan tieteellisten tulosten sovellutuksien kehitysrahoitus.

Yleisesti tätä rahoitusta tarjoaisi sijoittaja, mutta mikroyritysten koon ja riskiprofiilin huomioiden, sijoittajalla on paljon paremmat lähtökohdat nähdä sijoitukselleen katetta melkein millä tahansa muulla vaihtoehdolla.

Ehdotamme: ei-sofistikoituneiden sijoittajien verovähennys - yritys saisi enintään 5:ltä sijoittajalta enintään 10,000€ per nuppi rahoitusta vuodessa, ja sijoittaja voi lukea sijoituksensa

verovähennettäväksi. Vähennyksen nimi voisi olla "Enkelivähennys". Rajaamalla sijoittajien määrä, hyöty saataisiin levitettyä laajemmalle, kun sijoittajat hajauttaisivat sijoituksensa ja näin toivottavasti hajautus auttaisi parantamaan sijoitustoiminnan tulosta. Hyödyn voisi myös rajata yrityksen lähipiirin ulkopuolelle, välttääksemme moraalikadon.

Kolmantena huomiona haluamme tuoda esille etenkin sairaanhoidon ja Puolustusvoimien roolin innovaatioiden alkuvaiheen käyttöönottajina. Suomesta löytyy erinomaisia yliopistosairaaloita sekä Puolustusvoimiin linkitettyjä korkealaatuisia kehitysyksiköitä, kuten Maanpuolustuskorkeakoulun Sotatekniikan laitos (MPKK STEKNL), mutta niiltä puuttuu kyky hankkia uusia innovaatioita tai osallistua alkuvaiheen kehitykseen. Käytämme Puolustusvoimiin linkitetystä tahosta tässä Lausunnossamme termiä "Suomen Darpa" ja viittaamme Darpaan esimerkkinä toimintamallista; ehdotamme kymmenen miljoonan euron (10 000 000) vuotuista budjettia, josta korvamerkitsisimme puolet at-cost korvauksiin ja rajaisimme yksittäisen hankkeen enimmäiskooksi kaksi sataa tuhatta euroa (200 000). Näin suhteellisen pienellä budjetilla, viisi miljoonaa euroa (5 000 000), voisi rahoittaa vähintään 25 hanketta. "Suomen Darpa" olisi monen suomalaisen puolustusalan tai toisiokäyttöä kehittävän yrityksen ensimmäinen asiakas.

Yliopistosairaaloiden saralla toivomme Business Finlandille uutta rahoitusinstrumenttia, joka kohdistettaisiin yliopistosairaaloiden tutkimusyksiköille ja jota hakisi professori-ylilääkäri ja jolla kyseinen henkilö ostaisi aikaisen vaiheen innovaatioita kokeilukäyttöön. Monet maineikkaat suomalaiset innovaatiot ovat saaneet alkunsa näin: esimerkiksi professori Stig Nuström käytti aikanaan omaa rahaansa teettäessään maailman ensimmäisiä aneurismaklipsejä aivoverisuonen pullistuman sulkemiseksi paikalliselta kultasepältä - nykyisin "klipseillä" hoidetaan noin seitsemän kymmenestä (7/10) aneurismasta maailmassa. Uskomme, että professori-ylilääkärit olisivat täydellinen yhteistyökumppani monelle yritykselle; jos hänellä olisi kyky hakea rahoitusta at-cost ostoihin, Suomesta löytyisi yrityksiä jotka olisivat halukkaita hakemaan ideoilleen kannuksia. On oleellista, että instrumenttia hakisi siis professori-ylilääkäri, ja että sekin olisi suhteellisen rajattu määrä, esimerkiksi kaksisataatuhatta euroa (200 000) ja että yhteistyön tulokset julkaistaisiin vertaisarvioidusti jotta hyöty ei jää vain yritykselle itselleen. Yhteensä Business Finland voisi saada instrumentille noin viidentoista miljoonan euron (15 000 000) budjetin millä rahoitettaisiin vuosittain vähintään 75 hanketta.

Yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdokset liiketoiminnan jatkumisen turvaamiseksi

1.

Ei tietoa.

2.

-

3.

-

4.

-

5.

-

Kysymys 4. Mitä kehittämistarpeita on yritysten sukupolvenvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämisehdotuksia *sukupolvenvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

Ei tietoa.

Kysymys 5. Mitä kehittämistarpeita on yritysten yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämisehdotuksia *yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

Ei tietoa.

Koivukangas Mikael
Onesys Oy